

Handläggare
Trafikkontoret
Lotten Svedberg
Trafikplanering
Telefon: 08-508 26 215

Till
Trafiknämnden
2019-05-23
Exploateringsnämnden
2019-05-23

Exploateringskontoret
Anna Savås
Avdelningen för Projektutveckling
Telefon: 08-508 265 27

Tvårbana norr (Kistagrenen) Genomförandeavtal för delsträckan Solvalla. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner för egen del avtal avseende genomförande av del av Tvårbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Stockholms läns landsting, med tillhörande investering på 15 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner avtalet
2. Exploateringsnämnden godkänner för egen del avtal avseende genomförande av del av Tvårbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Stockholms läns landsting samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner avtalet.

Fredrik Alfredsson
Tf. Förvaltningschef
Trafikkontoret

Johan Castwall
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 215
Växel 08-508 27 200
lotten.svedberg@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Sammanfattning

Tvärbanans Kistagren har delats in i sju detaljplaner varav sträckan Solvalla är den fjärde etappen (se bild 1). AB Storstockholms Lokaltrafik, nedan kallat SL, planerar att utbyggnaden för hela sträckan av Kistagrenen till Helenelund i Sollentuna ska vara klar till år 2023. Staden, SL och Stockholms läns landsting har kommit överens om ett förslag till genomförandeavtal för att reglera utbyggnaden och ansvarsförhållandena för sträckan vid Solvalla. Genomförandet av denna delsträcka medför investeringskostnader om 15 miljoner kronor för staden och finansieras via trafiknämnden.

Bakgrund

Tvärbanans Kistagren är en utbyggnad av befintlig Tvärbana. Kistagrenen sträcker sig från Ulvsunda industriområde till Helenelund i Sollentuna. Staden har genom dess tekniska förvaltningar medverkat i SL:s arbete med Kistagrenen sedan 2001, när en förstudie för val av sträckning arbetades fram.

Efter beslut i KF 2016-06-13 har staden och SL tecknat ett avtal om finansiering och samverkan för utbygganden av Tvärbana Norr Kistagrenen (nedan finansieringsavtalet) som reglerar den övergripande kostnads- och ansvarsfördelningen mellan parterna i projektet.

Detaljplanearbete för Kistagrenen startade 2014 och detaljplaner för hela sträckan, förutom sträckan genom Ärvinge, var på samråd 2015. Efter samrådet delades detaljplanen in i sju detaljplaner inom Stockholms stad. Enligt finansieringsavtalet ska separata genomförandeavtal tecknas för respektive detaljplan, som reglerar de specifika genomförandefrågorna.

Detaljplaner och genomförandeavtal finns klara för sträckan från Ulvsunda industriområde t.o.m. Bromma flygplats samt för sträckan Sundbybergskopplet (Dp 1-3 samt Dp 5 enligt bild 1). SLL har påbörjat utbyggnaden Ulvsunda industriområde – Bromma flygplats.

Det nu aktuella ärendet avser genomförandeavtal för delsträckan Solvalla, där detaljplanen beräknas kunna godkännas av stadsbyggnadsnämnden under kvartal 2 2019 (Dp 4 enligt bild 1) och därefter antas i fullmäktige under kvartal 3, 2019. Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Solvalla.

Bild 1. Kistagrenens detaljplaneindelning i Stockholm, Sundbyberg och Sollentuna

Tidigare avtal

Avsiktsförklaring 2009-06-17 (KF)

Reglerar stadens medfinansiering av Tvärbanan Norr till 1,25 miljarder kronor. Medfinansieringen av Tvärbanan var en del av en större infrastruktursatsning som gjordes mellan Trafikverket, SL, staden, kommunförbundet Stockholms län, länsstyrelsen i Stockholms län och Banverket.

Avtal om genomförande av utbyggnaden av Tvärbana Norr mellan Alviks station och Bällsta Bro 2009-08-10 (KF)

Reglerar förutsättningarna för utbyggnaden av Solnagrenen inom Stockholms stad.

Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av Tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad 2016-06-13 (KF)

Reglerar förutsättningar för finansiering och ansvarsfördelning mellan staden och SL under planering av Tvärbanan Norr Kistagrenen. Avtalet innebär medfinansiering med 942,6 mnkr och investeringsutgifter om 30,2 mnkr för trafiknämnden.

Avtal avseende återtagande av mark m.a.a. Tvärbanans utbyggnad (KF 2017-11-06)

Swedavia, SL och staden har träffat ett trepartsavtal avseende återtagande av mark m.a.a. tvärbanans utbyggnad. Enligt trepartsavtalet ska Swedavias arrende inskränkas och marken återlämnas till staden. Delar av dessa markområden ska användas för tvärbanan och upplåtas permanent till Stockholms läns landsting med servitut.

Överenskommelse avseende fördelning och indexering av medfinansiering enligt Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av Tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad 2018-02-19 (KF)

Reglerar fördelning av utbetalningar och indexering av stadens medfinansiering av Kistagrenens utbyggnad.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Norra Ulvsunda 2018-02-19 (KF)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Norra Ulvsunda industriområde.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Bromma flygplats 2018-04-19 (trafiknämnden, exploateringsnämnden)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Bromma flygplats.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Sundbybergskopplet 2019-04-25 (trafiknämnden, exploateringsnämnden)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Sundbybergskopplet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av exploateringskontoret och trafikkontoret.

Genomförandeavtalet

SL är projektägare för utbyggnaden av Kistagrenen och därmed ansvarig för alla kostnader och för framdriften av projektet. SL ska projektera, upphandla och genomföra Kistagrenen i den omfattning som framgår av detaljplaner, systemhandlingar, gestaltungsprogram och i enlighet med genomförandeavtalet (se bilaga 2) för sträckan inom Solvalla.

Detaljplanen för sträckan vid Solvalla ansluter till detaljplan för Bromma flygplats och sträcker sig från norra delen av Bromma flygplats och Solvallaområdet, där detaljplan för bostads- och verksamhetsutveckling är under framtagande, fram till den planerade Tvärbanebron över Mälarbanan och Sundbybergskopplet, se bilaga 1. Genomförandeavtalet reglerar de ekonomiska konsekvenserna samt ansvarsfördelningen vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen vid Solvalla.

Söder om Bällstavägen påverkar detaljplanen områden och anläggningar som tillhör flygplatsen. Arrendeområdet för flygplatsen kommer att behöva justeras och anpassas till den nya detaljplanens gräns mellan Tvärbanans spårområde och flygplatsens område. Detaljplanen medför även att ett antal befintliga byggnader måste evakueras, rivas och omlokaliseras inom flygplatsområdet.

Detaljplanens genomförande är en viktig förutsättning för den kommande bebyggelsen i Södra Solvallastaden, norr om Bällstavägen. Området som detaljplaneläggs för Tvärbanan utgörs i denna del huvudsakligen av mark som idag utarrenderas till Stockholms travsällskap, nedan kallat Travsällskapet, för parkering samt mark som används för av- och påfartsramper till Ulvsundavägen och tillhörande slänter.

Bil-, cykel och gångvägar

Ett antal av stadens anläggningar i området påverkas av spårutbyggnaden. Längs Bällstavägen och Ulvsundavägen, sträckan

söder om Bällstavägen, går ett cykelpendlingsstråk. Mellan pendlingsstråken på Ulvsundavägen och Bällstavägen finns planskilda gång- och cykelkopplingar. Dagens gång- och cykelramper rivs och ersätts av nya. För att behålla dagens planskildhet anläggs en ny gång- och cykelbro över spåren, söder om Bällstavägen, och en ny gång- och cykeltunnel, parallellt med spårtunneln, under Bällstavägen. En ny gång- och cykelväg anläggs längs Tvärbanan norr om Bällstavägen.

Solvallakopplet kallas trafikplatsen som kopplar samman Ulvsundavägen med Bällstavägen. Dagens bilramper på den västra sidan av Ulvsundavägen ansluter till Bällstavägen via Travbanevägen. Norra och Södra Solvallakopplets befintliga bilramper rivs och ersätts med nya direktramper mellan Ulvsundavägen och Bällstavägen samt ny gång- och cykelförbindelse under Bällstavägen. SL ansvarar för projektering och genomförandearbeten av stadens anläggningar som påverkas av Tvärbanan. Åtgärderna ska utföras enligt stadens gällande standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok.

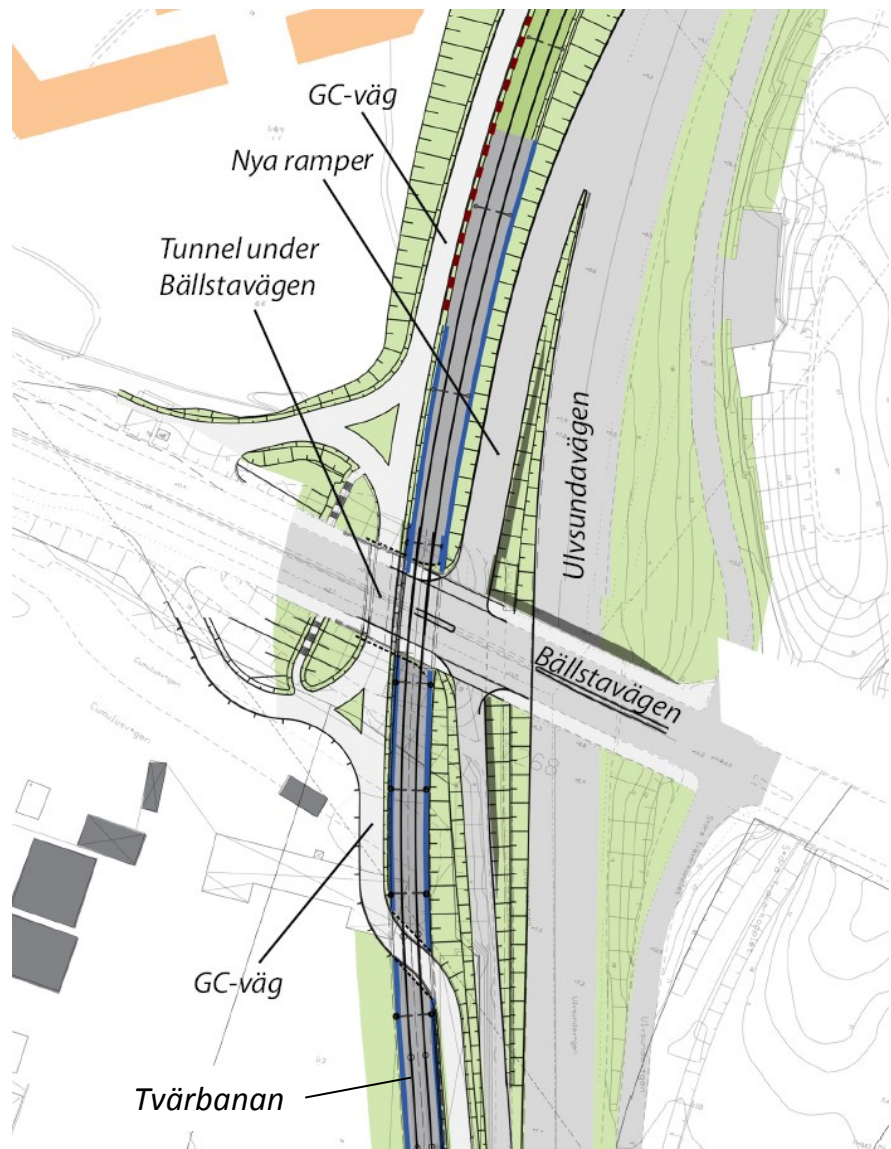

Bild 2. Utformning av nya Solvallakopplet samt gång- och cykelramper. (Bild från SL, Tvärbana Norr Kistagrenen)

Drift- och underhåll av bilramperna samt gång- och cykelvägarna tas över av staden i samband med det formella överlämnandet av anläggningarna.

Enligt finansieringsavtalet ska staden, genom dess trafiknämnd, på den aktuella sträckan bekosta 15 mnkr för standardhöjning i form av nya av- och påfartsramper vid nya Solvallakopplet.

Ny gångtunnel

Detaljplanen för delsträckan Solvalla möjliggör även för en ny gångkoppling från Annedal till hållplats Solvalla genom tunnel under Ulvsundavägen, för att ge boende i Annedal ökad tillgänglighet till Kistagrenen. Avsikten är att staden ska utföra gångtunneln och ett förslag till genomförandebeslut presenteras parallellt med detta ärende i trafikinämnden, Dnr 2018-00945. Samordning krävs mellan SL:s projekt med att bygga ut Tvärbanan och stadens projekt med gångtunneln, bland annat vad gäller nyttjande av etableringsytor och arbetsområden, arbetsvägar samt tidsplanering. Tvärbanans utbyggnad är en förutsättning för gångtunnelns anläggande.

Samordning

Tvärbanans utbyggnad samordnas med andra angränsande projekt. De angränsande projekt som identifierats är, förutom gångtunneln under Ulvsundavägen, Trafikverkets utbyggnad av Mäljarbanan, stadens och Travsällskapetets planerade utbyggnad av Södra Solvallastaden och uppförandet av en drivmedelsstation i den norra delen av nuvarande flygplatsområdet.

Markåtkomst

Detaljplanens genomförande förutsätter en justering av nuvarande arrendeområde för flygplatsen. Detta regleras i en trepartsöverenskommelse som Swedavia, SL och staden tecknat efter beslut i kommunfullmäktige 2017-11-06. Enligt trepartsavtalet ska Swedavias arrende inskränkas och marken återlämnas till Staden. SL ersätter Swedavia för det intrång i arrendeområdet som orsakas av Tvärbanans utbyggnad. Trepartsavtalet ska fullföljas genom att SL och Swedavia träffar genomförandeavtal/samordningsavtal samt att Swedavia och staden träffar ett eller flera tilläggsavtal till gällande arrendeavtal varigenom arrendet inskränks. Avflyttning kan komma att ske vid olika tidpunkter för olika markområden.

Enligt genomförandeavtalet med staden svarar SL för att slutföra förhandlingarna och träffa genomförandeavtal med Swedavia innan arbeten påbörjas och etableringsområden tas i anspråk, som berör flygplatsens nuvarande arrendeområde söder om Bällstavägen.

Arrendeavtalen med Travsällskapet måste sägas upp för att möjliggöra för Tvärbanans genomförande och dessa ytor kommer istället att användas för arbets- och etableringsområden för Tvärbanans utbyggnad. Parkering till arenan avses att ordnas inom annan, av Travsällskapet ägd mark. Under byggtiden krävs åtkomst

inom Travsällskapets fastighet för etablerings- och arbetsområden samt ledningsomläggningar, vilket regleras i ett separat genomförandeavtal mellan SL och Travsällskapet.

Tidplan

Den preliminära tidplanen för Tvärbana Norr Kistagrenen är följande:

- Byggskede 2017-2023.
- Sträckan inom Solvalla planeras pågå mellan 2019-2022.
- Drifttagning och trafikstart 2022 till Ursvik och 2023 till Helenelund.

Ekonomi

I finansieringsavtalet i fullmäktigebeslut från 2016-06-13 ingick åtgärder om 30,2 miljoner gällande standardhöjningar av stadens egna anläggningar i samband med utbyggnaden av Tvärbanan. För den aktuella sträckan Solvalla ingår 15 av de 30,2 miljonerna som staden ska ersätta SL med för standardhöjning i form av nya av- och påfartsramper mellan Ulvsundavägen och Bällstavägen.

Utbetalning av stadens medfinansiering till Solvallakopplet sker i samband med att anläggningen överlämnas till staden. Beloppet ska uppräknas enligt entreprenadindex med januari 2016 som basmånad.

Stadens åtagande i detaljplan Solvalla är utförandet av en gångtunnel under Ulvsundavägen i anslutning till hållplats Solvalla, för att ge boende i Annedal ökad tillgänglighet till Kistagrenen. Tvärbanans utbyggnad är en förutsättning för gångtunnelns genomförande.

Trafikkontoret ansvarar för genomförandet av gångtunneln och investeringsutgiften bedöms till cirka 94 mnkr. Förslaget redovisas för trafiknämnden i ett separat ärende.

Efter färdigställande av ombyggnationen i Solvalla tar staden över driften av en cirka 350 meter lång gång- och cykelväg mellan Bällstavägen och Tvärbanans planerade hållplats Solvalla. Staden kommer även ta över driften av en gång- och cykeltunnel under Bällstavägen samt en gång- och cykelbro över Tvärbanans spår. Tillkommande driftkostnad för trafikkontoret beräknas uppgå till 200 000 kr/år för dessa anläggningar.

Trafikkontorets och exploateringskontorets förslag

Kontoren föreslår att nämnderna godkänner genomförandavtalet för sträckan Solvalla och överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för godkännande.

Slut

Bilagor

1. Detaljplan för Tvärbanan Norr Kistagrenen sträckan vid Solvalla
2. Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla
 - 2.1 Plankarta
 - 2.2 Illustrationsplan (2a och 2b)
 - 2.3 Huvudtidplan
 - 2.4 Fördröjningsmagasin dagvatten
 - 2.5 Skedesplaner Solvallakopplet
 - 2.6 SL:s arbets- och etableringsområden
 - 2.7 Stadens arbets- och etableringsområden vid utbyggnaden av gångtunneln under Ulvsundavägen
 - 2.8 Grundförstärkning DV 1400
 - 2.9 Adresser och fakturaspecifikationer
 - 2.10 SL:s åtagande gentemot Staden
 - 2.11 Utkast avtal om tillfällig nyttjanderätt inom blivande servitutsområde